

Du naujus inžinierius Detrote pasitinkant

Aukštesniosiose mokyklose ir universitetuose mokslo metai baigėsi. Tarp tūkstančių graduantų matome ir dešimtis lietuviškų pavardžių. Vidurines mokyklas baigusiu lietuviuku tarpe yra keletas ir pasižymėjusių, stipendijas studijoms universitete užsitarnavusių. Tai labai graži! Jaunatviška energija išskleidė sparnus jie skris mokslo aukštus ir toliau. Tačiau daug gražiau, kai nebe pirmosios jaunystės žmonės pasiekia to, ko neturėjo progos pasiekti normaliu laiku.

Iš kelių Detrote universiteto (University of Detroit, sutrumpintai "U of D") šimtetinių absolventų čia noriu išskirti du vyrus, kurie, gaudami inžinierių diplomus, užsitarnavo ypatingos pagarbos. Tie du vyrai, studijas pradėję artėdami į puskapį metų, per devynerius metus U of D lankė iki sėkmingos pabaigos. Pagundų suklupti jiems buvo daug, ypač kai sunkų fizinį darbą prieš keletą metų iškeitė į braižytojų amatą. Braižyboje dažnai dirbdami viršvalandžius ir tuo studijas apsunkindami, o iš kitos pusės žifrint užkaldami pinigų padoriam pragyvenimui, jie kiekvienu momentu galėjo mokslą mesti, kaip tai padarė keletas jų (ir mano) draugų. Tačiau abu vyrai ištesėjo ir šandien galiu su džiaugsmu apie jų laimėjimą rašyti. Kas tie du vyrai? Žemiau duosiu jų trumbas biografines žinias. Jos per dėm kondensuotos ir kuklios, bet tai jau ne mano, o pačių aprašomųjų kaitė, nes tik tiek jie man tesuteikė.

Vladas Bajalis

Gimė 1925 metais Lietuvoje, Linkuvos valsčiuje, Būtenų kaime. Pradžios mokyklą baigė Linkuvoje. Gimnaziją lankė Linkuvoje ir baigė Muenchene, Vokle-

tijoje. Į JAV atvyko 1949 metais. Pirmus metus gyveno Philadelphiaje, o nuo 1950 m. — Detrote. Pirmiausia dirbo kaip valandinis darbininkas GM Fisher Body Fleetwood Plant. Nuo 1953 m. rudens pradėjo studijas University of Detroit, College of Engineering. Jų pasekoje 1957 m. jau galėjo dirbti kaip braižytojas McGregor Michigan Corp. įstaigoje, o studijoms dar labiau pažengus, 1959 m. projektuotojo (designer) darbu GMC Ternstedt Div. braižykoje. Šių 1962 m. birželio 14 d. universitetą baigė, gaudamas mechaninės inžinerijos diplomą (Bachelor of Mechanical Engineering). Ir kaip inžinierius, Vladas Bajalis žada likti General Motors Korporacijoje.

Juozas Doveinis

Gimė 1925 m. Imbrado valsčiuje, Zarasų apskrityje, Lietuvoje. Pradžios mokyklą baigė Zarasuose. Gimnaziją lankė Zarasuose, Kaune ir baigė Muenchene, Vokietijoje. Į Detrotą iš Vokietijos atvažiavo 1950 m. Iš pradžių dirbo prie bėgančios juostos GMC Fisher Body Fleetwood Plant. Nuo 1953 m. rudens pradėjo studijas University of Detroit, College of Engineering. Nuo 1957 iki 1959 metų jau dirbo braižytoju McGregor Michigan Corp. įstaigoje, o nuo 1959 m. iki studijas baigė, dirbo projektuotojo darbu General Motors Corp., Ternstedt Div. braižykoje. Šiais 1962 metais birželio 14 d. universitetą baigė, gaudamas mechanikos inžinieriaus diplomą (Bachelor of Mechanical Engineering). Kaip inžinierius irgi mano pasilikti dirbti GM Korporacijoje.

Dviejų draugų ir giminaičių kelias

Iš to, kas aukščiau parašyta, kiekvienam aišku, kad inž. Vla-

Sudaužytas prancūzų 707 sprausminis lėktuvas guli tarp medžių tropinėje Guadeloupe saloje, netoli Pointe — A. Pitre. Besileidžiamas, kai slautė didelė audra, lėktuvas nukrito ir susidaužė. Zuvo 113 žmonių.

das Bajalis ir inž. Juozas Doveinis mokslu bendrai siekė jau nuo gimnazijos laikų Muenchene. Tikrumoj, nuo anų jaunystės metų jie buvo ir tebėra artimiausi draugai ir tik emigracijos į JAV metu tebuvo metams išskirti. Kaip matome, Detrote jie kartu dirbo juoda ir baltą darbą, kartu lankė universitetą ir kartu (Bajalio namuose) gyveno. Tiesa, šių gyvenimo suvestų "dvynukų" socialinė padėtis ilgą laiką skyrėsi, nes Vladas Bajalis jau 1948 m. Muenchene vedė panelę Angelę Grigelytę ir augina dvi dukreles: Viktorę — 12 metų ir Saulę — 4 metų. Juozas Doveinis ilgai dairėsi ir laukė. Ne Veltui! Išgyvenusi visą odiseją, iš Lietuvos patekusi į Lenkiją, o iš ten atsigavusi pas tėvelius į Kamadą, ponios Bajalienės jaunia-

sioji sesutė Danutė 1961 m. pavasarį buvo su Juozu supažindinta ir po kelių savaitių už jo ištekėjo. Daugelio metų draugai, paskutinius studijų metus jau baigė kaip svainiai.

Abiems naujiesiems inžinieriams palinkėjus sėkmės, čia jau reikėtų statyti tašką. Bet visa dviejų draugų ir svainių istorija būtų nepilna, jei neatideng-

čiau vienos viešos paslapties. Kad Vladas Bajalis ir Juozas Doveinis šandien yra inžinieriai, jei ne lementį, tai jau labai svargai, paskutiniai yra suvaidinusi ponija Angelė Bajalienė, devynerius metus buvusi abiejų studentų angelas sargas, jiems sudariusi sąlygas mokslui ir inspiravusi ištesėti iki galo.

Alfonzas Nakas

Pakilo kaip sakalas, tupia kaip vabalas

Sovietų Sąjungoje, kartu ir pavergtoje Lietuvoje, daug popieriaus sudarkyta berašant propagandinius straipsnius apie visuotinį mokymą (ir tai nemo-kamą!) ir įgyvendinimą visiems pavergtoje Lietuvoje vienuoli-metį, o Sovietų Sąjungoje — dešimtmetį pradžios mokslą, kad visi jį išėjusieji turėtų teisę ir galimybę siekti aukštojo mokslo.

O štai dabar jau tas mokslas "striukinamas". Mat, komunizmo garbei ir jo įgyvendinimui pradžios mokyklos vyresnių skyrių mokiniai jau turi dirbtuvese įsigyti specialybes. Tokiam darbui laiko mažai, tai imamasi šių priemonių:

Didelį susidomėjimą darbo žmonių tarpe sukėlė šiuo metu kai kuriose mokyklose komplektuojamos klasės su sutrumpintu mokymosi laiku. Per 2,5 metų šių klasių mokiniai praeis ketverių metų kursą ir baigs aštuonmetę mokyklą. Žinoma, pagreitintas mokymosi tempas jokiū būdu neturės pakenkti mokymosi lygiui. Vadinasi, šių klasių mokinių kontingentas turi būti parinktas ir paruoštas naujiesiems mokslo metams dar atidžiau, dar kruopščiau.

Taip rašo Tarybinis mokytojas Nr. 45, birželio 7 d. Ir Tarybinis mokytojas lyg atsidusęs pasitebi:

Dirbti ir mokytis — nelengva. Žiūrėk, nespėja jaunas darbininkas grįžti iš darbo, jau reikia skubėti į mokyklą. Laisvais tuo mokymosi vakarais vėl tenka pamokias ruošti, literatūros pasiskaityti. Kada gi ilsėtis? O iš jaunimo atimti poilsio valan-

das — negalima. Ką daryti? Čia į pagalbą savo mokiniams turi ateiti mokytojai. Geriausieji vėgkarinių mokyklų pedagogai stengiasi kelti kiekvienos pamokos efektyvumą, išmokyti mokinius pačioje pamokoje, kad namuose jiems liktų kuo mažiau darbo. Deja, ne visi mokytojai per pamokas duoda mokiniams tiek, kiek turėtų duoti. Taip atsitinka su tokiais mokytojais, kurie nesigilina į vakarinio mokymo metodiką, nesistengia kelti pamokų efektyvumą, o visą darbo krūvį užkrauna ant mokinių pečių. Tokio darbo rezultatai būna apgailėtini: jeigu mokytojas reiklus (žinoma, ne sau), "spaudžia" mokinius, — didelė pastarųjų dalis priversti anksčiau ar vėliau palikti mokyklos suolo; jeigu gi mokytojas nuolaidus, — gaušasi išpūstas mokymosi pažangumas.

Tai mokytojas jau bus nebe mokytojas, o jau anas dirbtuvės varovas. O mokininkas jau iš mažų dienų bus tolydžio pajungiamas vergo darbui, kartu turės tik kalti pamokas, būti be-zažžiu, mieku kitu neįsirdomaujančiu be komunisto gudrybių. Aišku, mokslo lygis smuks, bet susovietinta rusiškojo imperializmo pramonė laimės klusnius fizinio darbo robotus. Susovietintos Rusijos imperializmas, komunisto skraiste prisidengęs, šito ir siekia. Slekia ir vis ieško kelių, kaip tai įgyvendinti.

Esą, anot to paties Tarybinio mokytojo: Tokia mūsų šventa pareiga, to reikalauja iš mūsų partijos programa. Tiesa, programa dabar jau rašoma didžia-

ja raide... Bet ar toji programa atitinka žmogaus gyvenimui ir besimokančio jaunimo sveikatai bei jo vėžlumui, komunistams tai nerūpi, nes ne žmogui programa, bet žmogus programai. Štai kodėl nenuostabu, kad Sovietų sąjungoje paskutiniaisiais metais vis labiau pasilgstama žmogaus, jo ieškoma, apie jį rašoma ir lietuvis poetas Miezelaitis net susilaukė Lenino premijos už parašytą "Celoviek", šleista vos 20 tūkstančių egzempliorių...

J. Vlks.

Geras advokatas

Garsusis anglų advokatas Robertson turėjo daug darbo ir besiskubėdamas į teismo posėdį nespėjo perskaityti savo ginamo kliento bylos. Atėjus laikui kalbėti, jis tiek įspūdingai apie savo klientą kalbėjo, kad teisėjai, juri ir publika buvo lyg užhipnotizuoti. Staiga jo ginamasis jam neramiai į ausį pašnibždėjo: "Dėl Dievo, ponas advokate,

tamsta visą laiką gini gi mano priešą! Adv. Robertson sekundę patylėjęs vėl pradėjo. "Aukštasis teisme, visa tai, ką aš iki šiol pasakiau, jūs greit išgirsite iš mano priešo advokato burnos. Tikrumoje dalykai yra visiškai kitoki". Ir per dešimt minučių visą savo ligšiolinę kalbą išdirbo į skiautes — ir bylą laimėjo.

Raudonas teisingumas

Viename raudonosios Kinijos kalėjime kalbasi du kaliniai. — Iš kur ir už ką čia patekai? — klausia vienas. — Buvau komunos virtuvės virėjas "Raudonos žvaigždės" komunoje ir patekau, kad darbininkams blogą valgį gaminau. O iš kur pats ir už ką? — Aš irgi iš tos pačios "Raudonos žvaigždės" komunos ir buvau nuteistas už tai, kad blogu valgiu nusiskundžiau.

YRA RAKSTIS JU AKYSE "NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS

Mes mokame **4 1/2%** ant visų taupymo saskaitų

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000.- apdrausta Federalinėje Valdžios įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation

5% ant Bonus sąskaitų

MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

JAU TUKSTANČIUS METU SAKNYS SĖKMINGAI VARTOJAMOS IVAIRIEMS NEGALAVIMAMS IR LIGOMS GYDYTI.

Mes rekomenduojame sekancias:

nuo Reumatizmo Elde-Rodt 100 caps. — \$4.50.
Inkstams ir tulžiai — Herb Capsules No. 85 — \$4.00.
Nuo aukšto kraujo spaudimo — H.B.T. Capsules 100 — \$4.00.
Nervams gydyti Herb Capsules No. 91 100 — \$4.00.
Klemakteriniame periode (Change of Life), karščiavimu — Corn Seal Compound Capsules 100 — \$4.50.
Nuo tulžies uždegimo G.B.T. Capsules 100 — \$4.00.
Nuo skilvio skauduliu ir žaizdų Concentrated Herbal Extracts 1 1/2 mėnesio gydymuisi — \$6.50.
Už persiuntimą paštu 25 centai.

KIEHL PHARMACY INC.
Isteigta 1851 metais.
CHEMISTS AND DRUGGISTS
109 3rd Ave. (tarpe 13 ir 14 gatvės) New York, N. Y.

MOVING PERKRAUSTYMAS MOVING

APDRAUSTAS IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli trukai - Gražusis kraustymo traukis)
Ilgų metų patirtimas - Pagis ir sažiningas pataravimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. Willbrook 5-9209

A way to save that pays you more than interest

U.S. Savings Bonds pay you more than interest because they do more than earn money.

It's a matter of what happens to your Bond dollars. Deposited in the U.S. Treasury, they strengthen our economy at home.

At the same time, they help Uncle Sam take the side of freedom wherever possible in the world. And the opportunities to do so continue to grow.

By standing up for freedom elsewhere in the world, we insure our own personal freedoms. We make it that much surer that we'll be able to enjoy the things we're saving for.

All in all, it makes a pretty substantial return on your savings dollar—one that begins the moment you plunk down \$18.75 for a \$25 U.S. Savings Bond.

Under communism, the party decides what to print. Under freedom, the people decide what to read. One way to keep our press free is to keep financially strong—as individuals and as a nation.

U.S. Savings Bonds pay a unique return. Most Americans agree that the most important part today is not measurable in dollars and cents.

Buy an EXTRA Bond during the Freedom Bond Drive.

Keep freedom in your future with **U.S. SAVINGS BONDS**

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VALANDOS:

Pirmad.	nuo 12 iki 8 po piet
Antrad.	" 9 " 4 "
Trečiad.	uždaryta visa diena
Ketvirtad.	nuo 9 iki 8 po piet
Penktad.	" 9 " 8 "
Seštad.	" 9 " 12:30 "

Chicago's Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus pataravimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/2%

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575

